

napovedbe davkoplačevalcev in da morajo z njimi u-
ljudno postopati; 7. vsi vojni dobičkarji se morajo
brezobzirno obdačiti; 8. glede vinskega davka bo tre-
ba temeljite izpremembe, da ne bo kmet trpel škode;
9. delegat dr. Savnik je obljubil odposlancem Kmeč-
ke Zveze, da se eksekucije ali iztirjevanja vo-
nega davka in dohodnine (dicitacije) takoj ustavi-
jo in se na prošnjo (kolek 2 K) počaka s plačilom.

Odposlanci Kmečke Zveze so dosegli uspeh. Na
davkoplačevalcih, ki trpijo krivico, pa je sedaj leže-
če, da takoj vložijo pritožbe, oziroma prizive na dav-
čno okrajno oblast, ali pa naravnost na delegata fi-
nančnega ministrstva dr. Savnika v Ljubljani, tudi
v slučaju, če so krivično predpisani davek že plačali.

Kdor si sam ne zna sestaviti priznanih, pri-
ziva ali pritožbe, naj se obrne osebno ali pismeno na
„Tajništvo Slovenske Kmečke Zveze v Mariboru“
(Cirilova tiskarna), ki daje članom Kmečke Zveze
brezplačno potrebna pojasnila.

Da se poznamo.

Zadnji čas rastejo novi listi kakor gobe iz zem-
lje. Zato je potrebno, da svoje čitatelje večkrat opo-
zimo na glasila naše stranke in nasprotnih strank.
Naši listi so: „Straža“, „Slovenski Gospodar“, „Ma-
le Novice“, „Murska Straža“, „Slovenec“, „Domo-
ljub“ in „Mir“. Nasprotni listi so: „Mariborski Dela-
vec“, „Nova Doba“, „Ptujski List“ (ti trije so glasila
JDS (Jugoslovanske Demokratske Stranke) in sicer
prvi za Maribor, drugi za Celje in tretji za Ptuj).
„Jugoslavija“ (dist liberalcev-radikalcev), „Slovenski
Narod“ (JDS v Ljubljani), „Kmetijski List“ (glasilo
nove Samostojne Kmetijske ali Mermoljeve stranke),
„Naprej“ in „Ljudski Glas“ (oba glasila socialdemo-
kratične stranke).

Čitatelji, izrežite si ta članek, da imate imena
pri rokah, ako vas kdo vpraša po tem ali onem listu.
Zelo neutrudno agitira zadnji čas JDS za svoje liste
v Mariboru znani prof. Voglar od Sv. Ruperta v Sl.
gor., v Celju odvetnik dr. Božič, v Ptuj odvetnik dr.
Gosak; pošiljajo strankam list in zraven pismo, v
katerem jih silijo na vso moč, da morajo list vzeti in
naročiti. Somišljeniki, pismo v peč, list pa nazaj! In
če pride vdrugič, v tretjič, vdrugič in v tretjič nazaj!
Tudi razni zaupniki in poštni uradi prejemajo cele
zavoje listov, da jih razširjajo. Odklonite možda vsak
list, ki ni naših misli! Svoji k svojim! Predobri in
prepošteni smo bili, ko smo liberalcem radi edinosti
prepuščali toliko mandatov. Zdaj hočejo nas, svoje do-
brotnike, izpodrinuti, a nas ne bodo. Laž in hinavš-
čina imata kratke noge!

TABOR

muropoljskega in prekmurskega kmetkega
ljudstva sklicuje Slov. Kmečka Zveza

v nedeljo, dne 5. oktobra ob 14. uri (2. popoldne) na
Cvenu pri Ljutomeru.

Govorijo: dež. poslanec Ozmec, Žebot, Rajh,
Novak in drugi. ::: Vabimo k obilni udeležbi.
Okrajni odbor K. Z.

Starši se oglašajo.

Vedno več protestov dobivamo zoper novi šolski
načrt, ki je veri in Cerkvu sovražen, staršem pa jem-
lje vsak vpliv na vzgojo otrok. Navedemo dva.

Enega so vposlali starši župnije Tinje in se gla-
si: „Ministrstvu za prosveto v Beogradu. Podpisani
očetje in matere ugovarjamo proti novemu šolskemu
načrtu zakona o narodnih šolah za kraljestvo Srbov,
Hrvatov in Slovencev, izdanem od „Prosvetnega od-
bora“ v Beogradu. Prosvetni odbor je črtal glavni in
nenadomestljivi temelj vsake prave vzgoje ter zamen-
jal zahtevo versko-nravnne vzgoje z narodno-moralno
vzgojo. Po tem načrtu bi bila Cerkev, ki ima po na-
ravem in božjem zakonu pravico in dolžnost vzga-
jati, izključena iz vseh šolskih odborov in svetov. Po
tem zakonu se nalagajo ljudstvu bremena, a pravice
se mu ne da skoraj nobenih. Novi učni načrt zakona
o preosnovi šol je torej naravnost žaljiv za naše ver-
no ljudstvo in za Cerkev ter je docela nedemokrati-
čen, zato glasno in ostro ugovarjamo proti temu pro-
tiverskemu in proticerkvenemu načrtu šolskega zaka-
na. Tinje, dne 21. septembra 1919. Slede podpisi.

Drugi protest je doposlala Kmečka Zveza v Na-
zaretu (Mozirje). Glasi se: „Nazaret, dne 21. septem-
bra 1919. Podružnica Kmečke Zveze v Nazaretu, za-
vedajoča se dobro, kam meri novi šolski načrt „Pro-
svetnega odbora“ v Beogradu, najodločneje zavrača
tako nameravano šolsko preosnovo. Kmetje vzdržuje-
mo ljudske šole na deželi, kmetje pošiljamo svoje si-
novce in hčere v srednje in visoke šole ter druge uče-
ne zavode po mestih. Ne more in ne sme nam biti vse
eno, kako se nam vzgajajo naši otroci, veselje naše,
naš up, naš najdražji zaklad. Zato zahtevamo, da se
kmetom-staršem da tudi odločilna beseda pri določa-
nju šolske reforme. Prosvetni odbor peščice brezver-
skih doktorjev in inženirjev naj bo uverjen, da so mi-
nuli časi, ko je kmet ponižno sprejel vse, kar se mu
je ponudilo. Mi zahtevamo kakor en mož verske

in pravne vzgoje, ker je edino taka vzgoja poročna,
da bo slovenski narod v Jugoslaviji ostal čil in zdrav
ter sposoben, da prevzame v številu drugih narodov
enakovredno ulogo v svetovni zgodovini in politiki.“

Naši invalidi.

Vprašanju, kako oskrbeti invalide, bi bilo treba
posvetiti več skrbi. Ne more nam pač biti vse eno,
kako se godi 50.000 našim državljanom in kako bodo
oni zadovoljni pri nas. Res, da so to ljudje, ki so te-
lesno poškodovani, manj ali celo nič sposobni za de-
lo. Toda tega si niso krivi sami, in naši bratje so
možje in fantje v najlepših letih, marsikateri izmed
njih je preстал veliko hudega.

Pisalo se je nekaj časa o domovih za invalide:
in res jih vidimo zdaj te nesrečneže skupno stanovati
na raznih krajih. Torej so srečno prišli nazaj v ba-
rake in vojašnice! Ne invalidom, ne drugim to ne za-
more posebej ugajati. Koliko dolgega časa je v teh
hišah, kako se marsikateri privadi lenobi, koliko sla-
bega se naučijo drug od drugega, kakšna npravna ne-
varnost so za celo okolico tisti, ki jim ne manjka ve-
liko, pa so tembolj lahkomišelniki! Če bodo stanovali
po teh domovih dalje časa, ne da bi vedeli, kaj naj
začnejo, je velika nevarnost, da bodo čezdalje bolj
nezadovoljni, bodo poslušali vsakega podpihovalca in
tako lahko postanejo ravno invalidi prava nadlega in
šiba božja za celo državo. In vendar bi lahko mnogo
še koristili, ako se bo prav postopalo z njimi.

Naša misel je ta: za slepce in morebiti še za
katero drugo vrsto invalidov naj se ustanovijo pri-
merni zavodi. Drugih invalidov pa nikar ne držati v
skupnih domovih, zlasti ker zdaj ni nikjer nobeno
prave discipline. Kateri so tako poškodovani, da ni
misliti na to, da bi bili še kdaj za delo, tiste naj raz-
delijo na civilne bolnišnice in hiralnice; ravno tako
take, ki se nimajo kam domov. Drugi invalidi pa naj
gredo domov in tam pomagajo pri delu, kolikor pač
morejo. Država naj jim izplača primerno podporo, če
se ne morejo preživeti. Če pa bo kdaj kakšna šola za
nje, naj se skličejo skupaj.

Znano nam je, da so invalidi prav različni: o-
ni so silno obupani, drugi popolnoma mirni, eni bi si
radi sami kaj služili, drugim ni za nobeno stvar. Ne-
kateri naravnost silijo domov in komaj čakajo, kedaj
se jim rane zacelijo in da dobijo proteze. To so tisti,
ki še imajo voljo in veselje do dela in ljubezen do do-
ma. Je pa tudi mnogo invalidov, ki nečejo več prav
nič delati, če bi tudi lahko; popolnoma hočejo biti o-
skrbljeni in zato bi raje ostali v skupnih domovih.
„Država nas je napravila siromake, kripelne, drža-
va nas tudi mora zdaj preskrbeti.“ Tako pravijo. Po-
znam enega, ki je prinesel poln nahrbtnik pet ur da-
leč in pravi, da mu na nogi nekaj manjka, toda do-
ma noče ostati. Prijatelj, res je, da si dal za državo
veliko, toda za katero? Kdo pa je kriv vojske? Ali te
bodo tisti zdaj redili, ki so te vzeli k vojakom? Ali
bodo Viljem, Hindenburg, Hötendorf, Friderik i. dr.
plačevali za tebe? Bratec, kdo je to, ta država, ki ti
naj zdaj vse da? Tvoji domači in pa sosedje, nihče
drug, ki bodo plačevali davke! Zato pa je veliko bo-
lje, da si med njimi doma, jim pomagaš, kolikor se
da, se z njimi veseliš in trudiš, kakor pa da ostaneš
v kasarni. Saj ti domovi vsaj sedaj še niso nič dru-
gega, kakor dolgočasne kasarne.

Tako mislimo nekateri, ki smo videli sedanje ži-
vljenje invalidov. Potrebno bi bilo, da bi se oglašili
invalidi sami, kako si oni predstavljajo rešitev svo-
jega prežalostnega vprašanja. Imeli so že sicer tu in
tam shode, toda dobrih, pravih sklepov in načrtov,
ki bi bili izpeljivi, še nihče ni objavil.

V nedeljo, dne 5. oktobra 1919.

VELIKI LJUDSKI TABOR

ki se vrši ob vsakem vremenu
pri Sv. Križu nad Dravogradom

(1 1/2 km od postaje Dravograd—Meža).

Dopoldne:

Ob pol 10. uri sv. maša. Sodelujejo mari-
borski gg. pevci. Po sv. maši tabor. Nastopijo
razni gg. govorniki iz Korotana, Štajerske, Kranj-
ske in Primorske.

Popoldne:

Ob pol 3. uri narodna veselica: petje, govori,
dražbanje in domače zabave. Tople in mrzle jedi
ter pijača na razpolago.

Mili Slovenci in mile Slovenke iz slovenske-
ga Korotana, iz Labudske in Dravske doline, iz
Mežiške, Mislinjske, Šaleške, Savinjske doline in
Celja! Prihitite v obilnem številu na ta velepo-
membni tabor!

Tužni Korotan vas vabi in kliče.

Slavnostni odbor.

Kaj je storila dosedaj K. Z. za naše ljudstvo.

Neprijatelji Kmečke Zveze, naše krščanske po-
litične organizacije, imajo drzno čelo, da očitajo naši

stranki, da ni nič storila za kmeta. Taki blebatači,
ki kot politični mladiči sploh ne poznajo ali nečejo
poznati razmer, ki so pred dobrimi deset leti vladale
pri nas, namenoma lažejo in farbajo svoje lahkoverne
privrženke. Taki so posebno agenti liberalno-nemčur-
ske Samostojne laži — Kmetijske Stranke. Mermolja
Drofenik, Urek, Blaže Urlep, Joža Medved, školski
Kušar in jarebinski Sumenjak ohranjajo življenje
Samostojni stranki samo s tem, da trdijo: Kmetška
Zveza ni prav nič storila za kmetško ljudstvo, zate-
gadelj moramo začeti mi. To so tisti veliki preroki,
ki imajo glavne zasluge za razne Avstrije in za u-
stanovitvev Jugoslavije. To so oni veliki možje, o ka-
terih bo pisala zgodovina, da so pripeljali slovensko-
štajerski kmetški rod iz temnega suženjstva v deželo
sreče in svobode. Dr. Korošec, dr. Krek, dr. Ver-
siošek ter naši kmetški možje Roškar, Pišek, Bren-
čič, Vrečko, Peter Novak, Hlebič, Galunder, Florjan-
čič, Pelc in še mnogo drugih, ki so že od nekdaj,
v težkih časih, ko je še Mermolja trgoval v Vertobji
s krompirjem, ko je še Drofenik v St. Jurju bil sla-
vni zadrugar, delovali za svobodo našega naroda in
predvsem našega kmeta, so v primeri s temi „samo-
stojnimi“ junaki prave ničle! Srečna Jugoslavija, da
so se porodili ravno na njenem ozemlju veliki sinovi:
Mermolja, Urek in Drofenik! Z zagarstvom, s so-
vraštvo, ki ga sejejo med kmetške vrste, in s po-
močjo liberalcev, ki so jih poslali na kmete, bi ti pre-
moči radi spravili kmetško ljudstvo pod prešerni klo-
buk Samostojne laži — Kmetijske Stranke. Pa naše
ljudstvo je po veliki večini dovolj zrelo, in odklanja
liberalno-nemčurskega nezakonskega otroka. Naše
ljudstvo ve, da je bila v težkih časih, ko so nas Nem-
ci pritiskali in nas hoteli iztrebiti z naše rodne gru-
de, edino Slovenska Kmečka Zveza, ki se je potego-
vala za koristi in osamosvojitve slovenskega kmet-
skega ljudstva. Navesti hočem le nekaj točk iz delo-
vanja Kmečke Zveze:

1. Do leta 1907, ko še ni bilo Kmečke Zveze,
so zastopali naše ljudstvo v državnem in deželnem
zboru večinoma sami odvokati, profesorji in le red-
keda kak kmet. Po ustanovitvi Kmeč-
ke Zveze so prišli v državni, oziroma de-
želni zbor: Roškar, Pišek, Brenčič, Novak, Vreč-
ko, Terglav, Meško.

2. V deželnem zboru štajerskem so Nemci z dav-
nim denarjem, ki ga je plačeval slovenski kmet go-
sposodarili tako, da je bil gospodarski polom štajerske
škoro neizogiben. Na Slov. Štajerju niso hoteli regu-
lirati ne rek, ne graditi potrebnih cest, ne železnice,
ne skrbeti za napredno živinorejo, niso nam ohteli
dati potrebnih kmetijskih šol, temveč so skoro vse
deželne doklade porabili za nemški del dežele in za
nemčurske gnezde na Slovenskem štajerskem. Z ob-
strukcijo so poslanci Kmečke Zveze prisilili oholo Nemce, da so nam dali vsaj
nekaj gospodarskih drobtin.

3. Slovenci nismo imeli ne ene slovenske kme-
tjske šole, ker so Nemci hoteli, naj bi ostalo sloven-
sko kmetško ljudstvo v gospodarskem oziru nazad-
njaško in neizobraženo. S trdo gorjačo obstrukcijo je
12 poslancev Kmečke Zveze premagalo 70 oholih
nemških poslancev in izsililo Kmetijsko šolo v
St. Jurju.

4. Slovenci nismo imeli ne ene meščanske šole,
Nemci pa okoli 20. Poslanci KZ so potom obstrukcije
izvojevali meščansko šolo v Zalcu. Da se
pa ni prej ustanovila, so krivi liberalci, očetje libe-
ralne Samostojne Kmetijske Stranke.

5. V deželnem zboru so Nemci v letih 1899—
1900 hoteli spraviti na dan visok vinski da-
vek in davek na sadni most, ki bi zavil
vrat slovenskim vinogradnikom. Poslanci Kmečke
Zveze so udarili ob mizo v deželni zbornici in so z
obstrukcijo preprečili nemško nakano in tako sloven-
skega vinogradnika in sadjarja obvarovali nesreče.

6. Nemci so hoteli, ko je bilo gospodar-
stvo štajerske dežele zavoženo, zvišati deželne
doklade na zemljski davek za 20, 25 in celo 40
odstotkov. Poslanci Kmečke Zveze so bili, ki so si
lo preprečili to obetno breme od našega kmetkega
ljudstva.

7. Nešteto krat so poslanci KZ zahtevali, naj se
lovski zakon tako spremeni, da se bo lovski
zakon tako zboljšal, da bo smel kmet divjačino, ki de-
la škodo sadnemu drevju in drugim nasadom, pobiti
in da bo imelo ljudstvo pravico do lova, a ne samo
bogata gospoda.

8. Le pogledite zapisnike deželnega in državne-
ga zbora, kako so se naši poslanci trudili, da bi se
regulirale reke in potoki na Slov. Štajer-
ju, n. pr. Pesnica, Drava, Sava, Mura, Sotla, Dra-
vinja, Savinja, Paka itd. Da se je regulirala Pes-
nica zadnja leta ob izlivu, je zasluga poslancev
Kmečke Zveze.

9. V državnem zboru so poslanci KZ postavili ne-
broj predlogov, da bi se doseglo starostno za-
varovanje za viničarje in sploh za kmetško de-
lavsko ljudstvo. Nesmrtni dr. Krek je v tem oziru
bil neutrudno delavec. Istotako so zahtevali, da se
osnuje zavarovalnica za živino. Libe-
ralci in socialni demokrati pa so take koristne pred-
loge vedno preprečili. Če bi imeli sedaj državno za-
varovalnico za živino, bi kmet dobil za poginole
svinje letos vsaj nekaj odškodnine.

10. V državnem zboru so poslanci Kmečke Zve-
ze napeli vse sile, da so preprečili vinski
davek.

11. Dosegli so, da ni bilo treba vinogradnikom
v slabih letih vračati brezobrestnih poso-
jil.